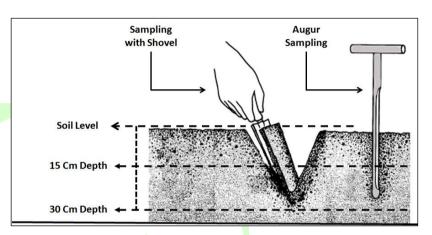

মাটিৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰাৰ পদ্ধতি (PROCEDURE FOR SOIL SAMPLE COLLECTION)

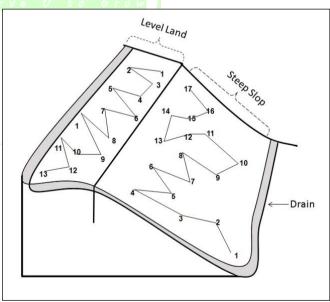
- **১)** চাহবাগিছাখনৰ পৰ্যবেক্ষণ আৰু অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বাগিছা খনৰ বিভিন্ন অংশৰ পৰা মাটিৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰিব লাগে।
- ২) চাহগছৰ শাৰীবোৰৰ মাজৰ পৰা ন'লৈ গছজোপাৰ শিপা অংশৰ পৰা মাটি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে।
- ৩) মাটিৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰিবলগীয়া ঠাইডোখৰ প্ৰথমতে পৰিস্কাৰ কৰি ল'ব লাগে।
- 8) মাটি খন্দা টিউব অগৰ (Tube Augur),স্ক্রিউ অগৰ (Screw Augur),প'স্টহ'ল অগৰ (Post hole),খিন্টি, চিপ্রাং ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰি মাটি সংগ্রহ কৰিব পাৰি।
- ৫) সেমেকা মাটিত টিউব অগৰ,থন্টি, চিপ্ৰাং আৰু শুকান মাটিত স্ক্ৰিউ অগৰ ব্যৱহাৰৰ উপযুক্ত।

৬) মাটি সংগ্ৰহ কৰোতে অগৰ(Augur)ব্যৱহাৰ নকৰি <mark>যদি খন্টি, চিপ্ৰাং, কোৰ আ</mark>দি ব্যৱহাৰ কৰা হয় তেনেহলে মাটিখিনি "V" আকাৰত প্ৰথমতে ওপৰৰ পৰা ১৫ ছেঃমিঃ তললৈ থান্দি মাটি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে তাৰ পাছত পুনৰ ১৫

ছেঃমিঃ ৰ পৰা ৩০ ছেঃমিঃ তললৈ থান্দি মাটি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে।সংগ্ৰহ কৰাৰ পাছত মাটিখিনি বেলেগ বেলেগকৈ ভালকৈ থৈ দিব লাগে যাতে ওপৰৰ মাটি (Top soil) ৰ লগত তলৰ মাটি (Sub Soil)মিহলি হৈ নাযায়।

৭) প্ৰ্ভ্যেকটো ভাগৰ (Section) পৰা কমেও ১০ ভাগ ওপৰৰ মাটি (Top soil) আৰু ১০ভাগ তলৰ মাটি (Sub Soil) ৰ নমুনা "জিগজেগ" পদ্ধতিৰে সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। ৮) প্ৰভ্যেক ১০ ভাগ ওপৰৰ মাটি (Top soil) ৰ নমুনা ভালদৰে একলগ কৰি ল'ব লাগে আৰু ঠিক সেইদৰে প্ৰ্ভ্যেক ১০ভাগ তলৰ মাটি (Sub Soil) ৰ নমুনা একলগ কৰি ভালদৰে মিহলি কৰি ল'ব লাগে।

"জিগজেগ" পদ্ধতি

৯) সংগ্ৰহ কৰা নমুনাখিনিৰ মাটি লডাবোৰ ভাঙি লৈ তাত থকা অলাগতিয়াল আৱৰ্জনাবোৰ খেনে শিলৰ টুকুৰা,গছৰ ডাল-পাত,শিপা আদি পৰিস্কাৰ কৰি ল'ব লাগে।

১০) আৱৰ্জনাসমূহ পৰিষ্কাৰ কৰাৰ পাছত মাটিখিনি চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰি (Quartering) বিপৰীত দুটা ভাগ আতৰাই আন দুটা বিপৰীত ভাগ মিহলাই পুনৰ চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰি ল'ব লাগে।এনেদৰে প্ৰায় ৫০০গ্ৰাঃ হোৱালৈকে এই প্ৰক্ৰিয়াটো চলাই থাকিব লাগে। আৰু এনেদৰেই এটা মিশ্ৰিত মাটিৰ নমুনা প্ৰস্তুত কৰা হয়।

১১) মাটিৰ নমুনা প্ৰস্তুত কৰাৰ পাছত মাটিখিনি পৰিস্কাৰ কাপোৰৰ বেগ অথবা প্লাষ্টিকৰ বেগত থৈ, সেই বেগসমূহত :

- ১) নাম
- ২) বাগিছাৰ অৱস্থান
- ৩) সংগ্ৰহৰ তাৰিথ
- ৪) ওপৰৰ মাটি (Top soil) / তলৰ মাটি (Sub Soil)
- ৫) অংশৰ (section) ৰ নম্বৰ
- ৬) ভাগ (Age of plants in the section) / গছৰ ব্য়স
- ৭) যোৱা বছৰৰ প্ৰতি হেক্টৰত পোৱা উৎপাদন (Yield in previous year) লিখি ৰাখিব লাগে।

মনকৰিবলগীয়া কথাঃ

- ১) যথাযথ ফলাফল পাবলৈ মাটিখিনি সংগ্ৰহ কৰাৰ ২১ দিনৰ ভিতৰত পৰী<mark>ক্ষা ক</mark>ৰাতো প্ৰয়োজনীয়।
- ২) সংগ্ৰহ কৰা মাটিখিনি <mark>সদা</mark>য় ছাঁযুক্ত ঠাইত ৰাখিব লাগে।
- ৩) মাটিৰ হেলনীয়া অংশৰ পৰা মাটি সংগ্ৰহ কৰোতে সমান্তৰালভাবে নকৰি লম্বভাবে কৰিব লাগে।
- ৪) মাটিৰ গঠণ ,মাটিৰ ৰঙ, গছৰ বিকাশ, পানী নিষ্কাষন আদিৰ গুনাগুনসমূহ নিৰিক্ষণ কৰিব লাগে। এই গুণাগুণসমূহৰ কিবা বিসংগতি থাকিলে মাটি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে।
- ৫)জৈবিক সাৰ অথবা পানীত দ্ৰৱীভূত হোৱা ফচফৰাছ সাৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰাৰ ৪৫ দিনলৈ(ডেৰ মাহ পৰ্য্যন্ত),আনহাতে নাইট্ৰ'জেন আৰু পটাচিয়াম সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ প্ৰায় ৩০ দিনলৈ(এক মাহ পৰ্য্যন্ত)মাটি সংগ্ৰহ কৰা অনুচিত।

***মাটিৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত লিংকত (https://soilcare.in) গৈ আপোনাৰ আৰু মাটিৰ নমুনাৰ সবিশেষ পূৰণ কৰক ।

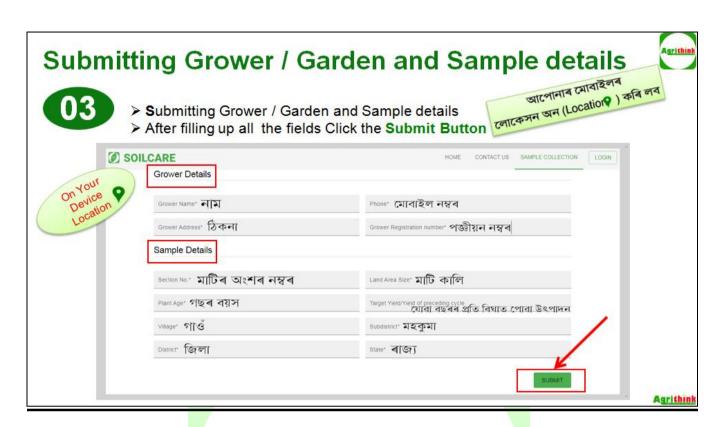

* * * *